

مدیریت پرورش گوساله

در مدیریت گوساله های تازه متولد شده رعایت نکات زیر می تواند در داشتن گوساله های سالم و سر حال حمایت کند

اگر شخصی در هنگام زایمان حضور دارد باید نسبت به پاک کردن مواد موکوسی و غشاء های جنینی از روی ناحیه بینی گوساله اقدام نماید و از تنفس گوساله مطمئن گردد. اگر گوساله در ابتدای تولد عمل تنفس را انجام نمی داد باید بطریقی حیوان را تحریک به تنفس نمود، این کار را می توان با قطعه ای پوشال و یا حتی انگشت دست که تا ۲ اینچ در بینی حیوان فرو می شود (به آرامی و بحالت تحریک آن قسمت ها) انجام دهیم اگر این عمل جواب نداد باید اقدامات تحریک آمیز تری را انجام داد. ریختن آب سرد بر روی بدن گوساله یکی از این اعمال است، عمل دیگر، ماساژ قفسه سینه حیوان و نیز تنفس مصنوعی بوسیله دمیدن هوا بداخل بینی حیوان و آویزان نمودن حیوان از پا می باشد. در آب و هوای سرد گوساله ها باید بلافاصله خشک شوند تا خطر سرماخوردگی و ابتلا به پنومونی به حداقل برسد. بند ناف را باید کوتاه کرده و گره زد (طول مطلوب ۲ اینچ) تا از ورود باکتری های بیماریزا بداخل بدن حیوان جلوگیری نمود. برای این کار می توان از قطعه نخ استریل شده و یا گیره هایی که توسط دامپزشک تهیه شده استفاده نمود. بلافاصله بعد از گره زدن و مسدود کردن بند ناف آن را درون محلول های ۷٪ از مواد ضد عفونی کننده بند ناف فرو برید. از انجام زیاد این عمل واهمه نداشته باشید. آن را غوطه ور کنید. مطمئن شوید که از محلول ید دار ۷٪ استفاده می شود. چون هرچه غلظت آن کمتر باشد اثر آن

کمتر خواهد بود. اگر گوساله خشک نشود شما می توانید گاو را تشویق به خشک کردن گوساله نمایید. قبل از هر چیز (بهتر است که گاو شیردوشی شده و کلستروم بوسیله شیشه های پستانکدار یا حتی لوله های مری به گوساله داده شود) پستان ها باید کاملا با مواد ضد عفونی شسته شود تا از بلع انواع باکتری ها یا ارگانیزم های بیماریزا توسط گوساله جلوگیری شود. اگر گاو دوشیده می شود ، حداقل یک گالن از کلستروم تهیه و نیمی از آن بلافاصله و نیم دیگر ۱۲ ساعت بعد از زایمان به گوساله خورانده شود. بعد از ۲۴ ساعت، تغذیه کلستروم همچنان ادامه می یابد اما از اهمیت آن برای گوساله کاسته می شود و آن به این دلیل است که سلول های جدار دستگاه گوارش گوساله بسته شده و از عبور مستقیم این مولکول های بزرگ از جداره روده به خون جلوگیری می کند .

مراقبت از گوساله نوزاد

رفتار با گوساله در ساعات اول تولد

- اطمینان از تنفس گوساله
- گرم نگه داشتن محیط
- ضد عفونی بند ناف
- خشک کردن گوساله
- خوراندن آغوز و نکات ضروری تغذیه
- وزن کردن گوساله

تقریباً ۵٪ گوساله ها در حین تولد مرده متولد می شوند که اگر دامدار و یا کارشناس مربوطه دارای مهارت لازم برای این کار باشد، تعداد زیادی از آن ها زنده خواهند ماند. با توجه به اینکه بیشترین تلفات در دو هفته اول زندگی گوساله می باشد، لذا برای اینکه تلفات در گوساله های نوزاد به حداقل ممکن برسد موارد زیر را با دقت رعایت کنید:

- در درجه اول، زنده ماندن گوساله بستگی به سلامتی و تغذیه مناسب گاو بخصوص در دو ماه آخر آبستنی دارد. لذا جیره غذایی گاوها در دو ماه آخر آبستنی باید از نظر انرژی و ویتامین A کمبود نداشته باشد. در صورت رعایت اصول انتخاب اسپرم و تغذیه مناسب، زایمان طبیعی خواهد بود.
- از چاق شدن گاو در ماه های آخر جلوگیری کنید. زیرا سبب سخت زایی و افزایش مرده زایی می شود.
- اگر از زمان زایمان بیش از ۱۰۰ روز گذشته است، حتما دامپزشک فارم را مطلع نموده و برنامه زایمان اجباری را اجرا نمایید.

اقدامات لازم جهت کمک به تولد گوساله نارس

بعضی از گوساله های نارس علائم حیاتی مانند تنفس را با تاخیر نشان می دهند، اگر چنین است گوساله را در وضعیت نشسته قرار دهید و با یک حوله خشک تمیز کنید و گوساله را از سمت دم به سر مالش دهید. با استفاده از یک حوله، چشم، پلک ها و گوش گوساله را تحریک کنید. می توانید آب یخ را روی سر یا گوش های حیوان به منظور تحریک تنفس او بریزید. اگر گوساله بعد از تولد بسیار ضعیف است و نمی تواند بدنش را بگیرد. جناغ سینه او را صاف کنید تا ریه او بتواند به خوبی کار کند. در صورت وجود تجهیزات، اکسیژن را به وسیله قرار دادن لوله مخصوصی در بینی یا ماسک به او برسانید.

نکته های مهم در پرورش گوساله

همیشه آب و کنساتره دانه ای به میزان کافی در اختیار گوساله قرار دهید. گوساله های جوان روزانه باید مواد دانه ای تازه دریافت کنند. بلافاصله پس از پایان مصرف شیر، مواد دانه ای تازه در دسترس گوساله قرار دهید. زمانی که گوساله ها روزانه بیش از ۱۱۰۰ گرم مواد دانه ای مصرف کنند، می توانید شیر آنها را قطع کنید.

نفخ در گوساله ها

گاهی گاوداران در گوساله های شیرخوار نوعی نفخ (باد کردن سمت چپ) پیش رونده را مشاهده می نمایند که ممکن است حتی سبب مرگ گوساله شود.

علت این نفخ، تجمع گازهای حاصل از تخمیر، پرخوری و گرفتگی مسیر دستگاه گوارش است. در چنین مواردی خوراندن پارافین مایع یا روغن های گیاهی در نوبت های متفاوت و خوراندن بلوترول بهترین اقدام است.

درمان سریع نفخ

در نفخ گازی در کنار خوراندن پارافین و یا مواد ضد نفخ همچون بلوترول، یکی از سریع ترین روش های درمان نفخ، استفاده از شیلنگ یا لوله مری جهت تخلیه گاز می باشد.

یک درمان کم هزینه و سالم دیگر در کنار خوراندن مواد ضد نفخ، دوانیدن ۱۰ تا ۲۰ دقیقه ای حیوان به نحوی است که مجبور به دفع مدفوع گردد.

در صورت جواب نگرفتن از دو روش قبل در نفخ گازی سوراخ کردن مثلث هانش (به اندازه یک دست بعد از آخرین دنده سمت چپ) گاو توسط یک تروکار گاوی، راه خلاصی از نفخ می باشد.

گروه تحقیق و توسعه گهر دانه شرق